

Єряшов Є. К., старший викладач,
Крук А. С., Лахай Л. С., студентки,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Основою діяльності будь-якого підприємства аграрного сектору економіки є виробництво та переробка сільськогосподарської продукції. Специфіка сільськогосподарського виробництва полягає у його сезонності та використанні біологічних ресурсів, тому потребує серйозної підтримки з боку держави, та й світовий досвід ринкової економіки переконливо доводить необхідність державного регулювання аграрної сфери шляхом виконання державою цільових функцій. Державну підтримку сільського господарства науковці визначають як різноманітну цілеспрямовану діяльність держави: по-перше, з утворення і функціонування сільськогосподарських товаровиробників; по-друге, з прийняття відповідних законів та інших нормативних актів; по-третє, зі створення системи і визначення завдань, функцій і компетенції органів, які повинні здійснювати державну підтримку сільського господарства [1, с. 52].

Розвиток комплексу не може бути досягнутий без оновлення матеріально-технічної бази, що вимагає розробки цілеспрямованого державного регулювання інвестиційних процесів. Для досягнення поставленої стратегічної мети необхідний комплекс заходів державного регулювання, взаємопов'язаних між собою: створення для нових підприємств на принципах приватної власності системи стимулів, що забезпечують зацікавленість у господарській діяльності у нових умовах; завершення земельної реформи і створення правової основи для функціонування ринку землі; розвиток інфраструктури, яка обслуговувала б потреби системи виробництва, переробки, розподілу сільськогосподарської продукції; створення у країні умов для розвитку фінансових послуг, сільськогосподарської пропаганди, освіти за рахунок інформаційного потенціалу сектору; забезпечення конкуренції у сфері забезпечення сільського господарства сферами виробництва і реалізації переробки сільськогосподарської продукції [3, с. 73]. Причини «неадекватної» віддачі на вкладені ресурси сільськогосподарськими підприємствами криються в якості самої політики підтримки галузі. Мається на увазі:

— нееквівалентність товарообмінних операцій сільського господарства з іншими технологічно пов'язаними галузями агропромислового виробництва;

— втручання уповноважених регуляторних органів у процес ціноутворення на окремі види соціально значущих продовольчих товарів;

— перешкоди на шляху вільного міжрегіонального переміщення сільськогосподарської сировини;

— нецільове використання бюджетних коштів та їх елементарне розкрадання;

— контрабандне ввезення продовольства на митну територію України та пільговий імпорт м'ясопродукції через вільні економічні зони й території пріоритетного розвитку [2, с. 56].

Аналізуючи дані проблеми, постає мотивована необхідність докорінної зміни існуючої практики фінансування сільського господарства.

На нашу думку потрібно проводити прямі виплати аграріям, а не через певний ланцюг органів влади, що значно знизить вартість розподілу державних коштів, забезпечить прозорість відносин, підвищить ефективність використання ресурсів та зайнятості сільського населення; частку коштів спрямовувати на розвиток ринкової інфраструктури щодо продукції АПК; проводити допомогу у здобутті теоретичної й практичної підготовки сільського населення, як спеціалістів та працівників аграрного сектору економіки. Таким чином в складних економічних умовах аграрний сектор без підтримки держави існувати практично не може, тому що дана галузь має сезонний характер, вимагає виконання поставлених завдань у найкоротші строки (галузь рослинництва), значною мірою залежна від природньо-кліматичних умов та вимагає великих затрат людської праці. Тому доцільно внести такі пропозиції: в Україні потрібно запровадити досвід провідних країн світу щодо активної підтримки аграрного товаровиробника. Основними її напрямками повинні стати підтримка доходів товаровиробників шляхом різноманітних компенсаційних виплат; раціональна цінова політика; виділення коштів на розробку і здійснення ринкових програм та укріплення матеріально-технічної бази виробництва; пільгове оподаткування і кредитування; удосконалення вітчизняних стандартів на сільськогосподарську продукцію та ін.

Особливо суттєвою підтримка держави повинна бути в несприятливі за погодними умовами роки. Поряд з цим доцільно розширювати компенсаційні виплати комерційним банкам, які надають кредити агротоварним виробникам. Дотувати з державного бюджету доцільно лише ті виробництва, які є стратегічно необхідними і без підтримки держави не зможуть вижити. Іншим галузям мають бути створені необхідні умови для реалізації продукції, тобто створена належна ринкова інфраструктура.

Література

1. Алієва Х. Економіко-правові питання реформування аграрних відносин у сфері державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників // Держава і регіони. Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 12. – С. 52.
2. Бородіна О. М. Державна підтримка сільського господарства: концепція, механізми, ефективність // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 1. – С. 56.
3. Береза І. В. Економічна безпека зовнішньоекономічної діяльності АПК / І. В. Береза // Вісник аграрної науки. – 2011. – № 9. – С. 73.

УДК 347.463 (043.2)

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Чайковська А. О., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ВИД ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

В юридичній літературі поняття господарсько-правової відповідальності досліджується під різним кутом зору, що зумовлює неоднозначне ставлення до господарсько-правової відповідальності з боку науковців і практиків.

Юридична відповідальність, а саме господарсько-правова, нині істотно зростає у зв'язку з підвищенням ролі правового засобу вирішення завдань регламентації господарського обігу. Відповідальність, хоча і передбачається у господарському праві, але як всяка юридична відповідальність має імперативний характер і настає лише в разі правопорушення. Відповідальність має розглядатися в якості одного з діючих важелів механізму господарювання, що здійснює вплив на прискорення економічного розвитку нашого суспільства. У цьому виявляється актуальність дослідження господарсько-правової відповідальності.

Це питання досліджувалося такими видатними правниками, як В. С. Мартем'янов, В. С. Щербина, В. К. Мамутов, Г. В. Пронська. Однак, залишається багато дискусій щодо господарсько-правової відповідальності.

В юридичній літературі сформувалось багато різноманітних понять, якими позначається господарсько-правова відповідальність.

Господарсько-правова відповідальність є комплексним правовим інститутом господарського права, предметом регулювання якого є господарські правопорушення.

Господарсько-правова відповідальність може бути визначена як правовідносини, які виникають внаслідок вчинення господарського правопорушення між суб'єктами господарювання або між суб'єктом